

COVID19 i embaràs

Matias Monfort
Metge ginecòleg

Pandèmia: s'anomena pandèmia a la propagació mundial d'una nova malaltia (OMS).

Covid19: els coronavirus (CoV) són una gran família de virus que produeixen malalties que van des del refredament comú fins a malalties més greus.

Al començament, el virus fou anomenat 2019-nCoV (de l'anglès *2019-novel coronavirus*). El coronavirus actual és un virus de la família SARS (Síndrome Respiratori Agut Greu, en anglès) i seria el setè de la llista que va aparèixer, amb el nom de SARS-CoV-2.

Els virus són com segments d'ARN que no poden viure, si no és a l'interior de les cèl·lules (en aquest cas, del pulmó), tenen una gran capacitat de replicació, penetren en el nostre cos produint obstrucció de les vies respiratòries (i altres tipus de alteracions, com ara, grumolls de sang) a causa d'una reacció immunitària de caràcter inflamatori del teixit pulmonar.

Transmissió vertical: és una infecció causada per patògens, com ara, bacteris i virus que utilitza la transmissió de mare a fill, és a dir, la transmissió directa de la mare a l'embrió, el fetus o el nadó durant l'embaràs o el part.

Els inicis

L'embaràs s'ha descrit com un estat d'alt risc en el context de malalties infeccioses, per la particular susceptibilitat als patògens que les produeixen. Les implicacions de la Covid19 sobre l'embaràs estan poc estudiades. L'escàs nombre de casos explica que no hi haja evidència estadística.

Des de la detecció del coronavirus Sars-Cov-2 han estat publicats més de 9 000 articles científics de referència als primer mesos de l'any. Els efectes específics sobre les embarassades eren pràcticament desconeguts a l'inici de la pandèmia.

En un primer estudi en dones embarassades infectades amb covid19, sembla no haver-hi diferències respecte de la resta de la població (tal com suggereix una sèrie de l'OMS de 147 dones de la Xina). Actualment, més estudis, la majoria

de la Xina, mostren que la proporció de dones embarassades amb malaltia greu era semblant a la de la població en general i que un percentatge superior a la meitat eren asimptomàtiques en el moment del part.

La lactància materna és la manera més completa de nutrició per als nounats, ja que els proporciona anticossos encara no desenvolupats en el nadó i que són necessaris per a defensar-se de les infeccions respiratòries en els primers mesos de vida, com podria ser en aquest nou coronavirus. La lactància materna es recomanada per l'OMS, encara que la mare desenvolupi la infecció amb el nou coronavirus Sars-Cov-2.

La majoria de nounats d'embarassades infectades han donat negatiu per al virus, però un petit nombre hi han donat positiu. És important determinar si es produeix transmissió vertical, així com els mecanismes de desenvolupament. No obstant això, les mares infectades poden tenir un major risc de complicacions respiratòries greus.

Una revisió d'abril de 2020 mostra que la Covid19 en dones embarassades sol tenir un curs relativament benigne, com es correspon a les dones joves, encara que més greu que en no embarassades de la mateixa edat. Aquest resultat seria similar al de les dones embarassades amb altres malalties infeccioses com la Grip49. No s'ha demostrat la possibilitat de transmissió placentària.

D'altra banda, alguns estudis conclouen que les dones embarassades, pel seu estat immunosupressor així com pels canvis fisiològics durant aquest període, són particularment propenses davant patògens respiratoris i pneumònia severa, com la causada per la Covid19 i també que, malgrat la lleu malaltia que suposa la Covid19 a l'embaràs, demostrem la vasculopatia de la placenta en presència de virus Covid19. La qual cosa planteja una possible transmissió vertical; a més, els canvis immunològics únics de l'embaràs poden suprimir la virulència del virus Sars-CoV-2, i fins ara no hi ha dades sobre la influència de la infecció per Sars-Cov-2 en l'embaràs en el primer i segon trimestre, especialment amb danys potencials del teixit placentari i les funcions de la placenta.

El debat es damunt la taula. Existeix una necessitat de investigació addicional per a l'actuació en la pràctica clínica diària en aquests casos. No hi ha evidència consistent d'una transmissió vertical de Sars-CoV-2.

Evolució

Sampieri i Montero, de l'Institut de Salut Pública de la Universitat Veracruzana de Veracruz (Mèxic) publiquen al Diari Sanitari de maig de 2020, una revisió de les noves evidències sobre la transmissió vertical de la Covid19. La conclusió és que no s'han trobat estudis que demostrin la detecció del Sars-Cov-2, juntament amb l'aïllament viral i l'avaluació de la capacitat infectiva de partícules virals, en mostres clíniques de líquid amniòtic, placenta o membranes, sang de cordó umbilical i llet materna, en dones diagnosticades clínicament o amb covid19. No obstant això, no es pot descartar la transmissió vertical i es requereixen estudis més grans amb ARN Sars-Col-2 i tècniques de localització *in situ*.

A títol anecdòtic, hi ha un informe de la presència de MERS-CoV (un altre coronavirus de la família Covid19) en dromedàries i un estudi d'una persona probablement infectada pel consum de llet crua de camella.

Encara hi ha molt desconeixement sobre l'impacte de la malaltia en l'embaràs. La majoria dels casos notificats d'infecció per Covid19 en pacients embarassades han mostrat un curs lleu o assintomàtic de la malaltia, amb només uns pocs casos que requereixin cures intensives (UCI), similar a les infectades no embarassades. Fins ara, no hi ha la certesa de transmissió serològica a través de la placenta.

Un estudi de juliol/2020 a l'Hospital Methodist Presbiterià de Nova York mostra que les partícules Sars-Cov-2 són rares en placentes d'embarassades al final de la gestació. Sembla que no hi ha cap relació entre l'estatus matern amb la Covid19 i la patologia placentària. La presència de partícules virals en l'endometri no significa transmissió al teixit fetal.

A Brasil, les morts maternes relacionades amb el Covid19 van superar les xifres publicades arreu del món. Els resultats negatius per Covid19 en aquesta població correspondrien als afectats per les característiques clíniques, però els determinants socials de la salut i les barreres per a accedir a una atenció adequada semblen tenir un paper important. En aquests casos, és urgent reforçar les mesures de contenció dirigides a la població obstètrica i garantir una atenció d'alta qualitat.

Aquest estudi de revisió també considera que

«Els treballs recents han suggerit que les dones embarassades no mostren cap transmissió vertical de la infecció per Covid 19»

la no disponibilitat dels sistemes de salut, a causa de la pandèmia Covid19, crea més complicacions per a les dones embarassades, especialment, les que necessiten tractament en unitats de cures intensives (UCI).

CONCLUSIONS

Els treballs recents han suggerit que les dones embarassades no mostren cap transmissió vertical de la infecció per Covid19. La transmissió vertical és possible; no obstant això, no està clar si els nounats positius Sars-Cov-2 estaven infectats en l'úter, l'intrapart o postpart.

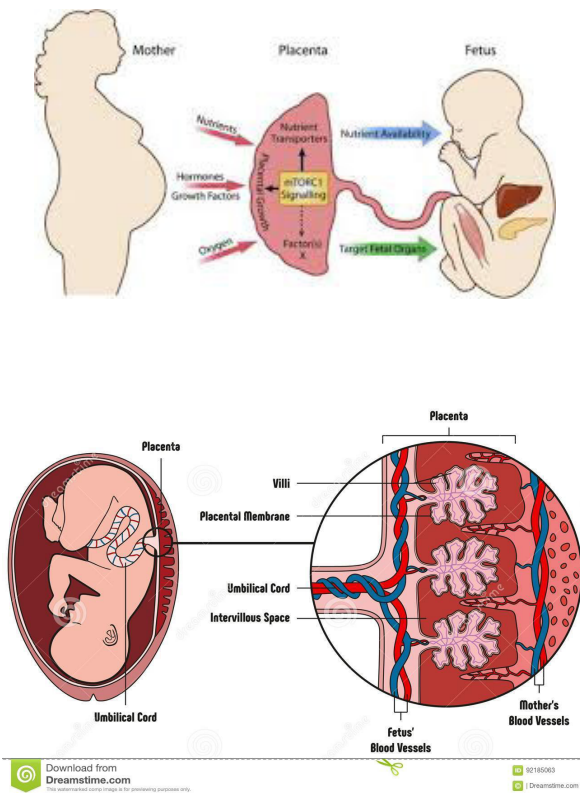
A més, cal assenyalar que en dones embarassades infectades amb Sars-cov-2 no hi ha canvis histològics placentaris significatius en el tercer trimestre de l'embaràs ni evidències que suggerisquen un possible pas del virus des de la mare infectada al líquid amniòtic. També es van descobrir incidències semblants de troballes histopatològiques en comparar placentes de pacients amb infecció per Covid19, amb o sense presència de simptomatologia típica de la infecció.

Les característiques del laboratori de la infecció per Sars-Cov-2 no diferia entre dones embarassades i no embarassades.

En general, les evidències científiques mostren una evolució clínica favorable en mares i nadons infectats per Covid19. També cal assenyalar que les dones embarassades infectades de Covid19 tenen el mateix curs clínic que les dones no embarassades infectades, i fins ara, tots els nadons sospitosos de Covid19 per transmissió vertical de Sars-Cov-2 han tingut una evolució favorable, però es recomana el seguiment a llarg termini d'aquests nadons.

Els resultats de l'estudi en nens després de la infecció per SARS-CoV-2 materna no estan ben clars. En un registre potencial dels EUA, de 263 nadons de mares que fan proves positives o negatives per SARS-CoV-2, l'estat de SARS-CoV-2 no es va associar amb el pes del naixement, dificultat per a respirar, apnea o infecció respiratòria superior, o inferior, a través de huit setmanes d'edat.

Atès el paper crucial de la placenta en el desenvolupament i manteniment del fetus, hi ha una necessitat d'estudis sobre l'impacte de la COVID-19 sobre l'embaràs, per a la qual cosa cal incorporar la recollida de teixit placentari i la seua avaluació. La col·laboració entre professionals per a augmentar el nombre de mostres analitzades en experiments individuals farà créixer la fiabilitat i objectivitat dels resultats de l'estudi. Hom preveu que una millor comprensió de l'associació entre la infecció per SARS-CoV-2 materna i disfunció placentària i/o patologia informarà de l'evolució de la salut materna durant la pandèmia.

Ens trobem amb el fet que la majoria del estudis revisats han recomanat que les dones embarassades han de parar atenció especial a les etapes anteriors de l'embaràs.

A hores d'ara, el SARS-CoV-2 continua tenint un impacte devastador en els sistemes sanitaris de tot el món, i moltes preguntes romanen sense resposta. L'efecte de la COVID-19 sobre la població embarassada s'ha debatut àmpliament, però els riscos en l'embaràs no s'han dilucidat.

SCITO - MERIDIÀ ZERO
Novetat editorial 2020

Ja està a la venda **De Dunkerque al Montgó. L'aventura de la mesura del metre**, de Florencio Burruel, Vicent Chorro, Josep Lluís Doménech i Pep Martínez, tots quatre redactors de DAUALDEU. Edicions en paper i digital (Amazon).

amjasa
aigües municipals de xàbia, s.a.

Camí Cabanes, 88
Tel. 96 579 01 62 / Fax 96 579 38 81
Apart Postal, 56 · 03730 **Xàbia** (Alacant)
amjasa@amjasa.com